

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри фінансів та
банківської справи

Протокол № 1 від “28” серпня 2018 р.

Зав. кафедри

_____ Н.О. Слободянюк

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВЕ ПОСЕРЕДНИЦТВО»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 4

Розробник: Юнацький М.О.,
доцент кафедри фінансів та
банківської справи, к.е.н.

2018 – 2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	вибіркова дисципліна
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	3
Лекції, годин	17
Практичні / семінарські, годин	23
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	80
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	2,7
самостійної роботи студента	5,3
Вид контролю	залік

2. Програма дисципліни

Ціль – надання магістрам базових знань щодо суттєвих аспектів діяльності у сфері фінансового посередництва та фінансового інвестування, які дозволяють отримати високий рівень кваліфікації та практичних навичок для забезпечення майбутнім випускникам конкурентних переваг на ринку праці.

Завдання: - підготувати студентів із теоретичних питань інституційно-правових засад функціонування фінансових посередників, у першу чергу таких груп фінансових посередників, як догвірні ощадні інститути та інвестиційні посередники.

Предмет: економічні відносини, що виникають між суб'єктами фінансового ринку в процесі створення та надання фінансовими посередниками фінансових послуг, а також у процесі отримання таких послуг юридичними та фізичними особами.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Роль фінансового посередництва в розвитку економіки

Тема 2. Місце фінансових посередників на ринку фінансових інвестицій

Тема 3. Інституційно-правові основи діяльності фінансових посередників

Тема 4. Організація інвестиційного менеджменту та вибір інвестиційної політики

Тема 5. Аналіз цінних паперів як етап інвестиційного процесу

Тема 6. Формування інвестиційного портфеля та його перегляд

Тема 7. Оцінка ефективності управління інвестиційним портфелем і результати діяльності фінансових посередників

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Характеристика фінансового посередництва та його суб'єктів					
Тема 1. Роль фінансового посередництва в розвитку економіки	15	2	3		10
Тема 2. Місце фінансових посередників на ринку фінансових інвестицій	15	2	3		10
Тема 3. Інституційно-правові основи діяльності фінансових посередників	17	3	4		10
Разом за змістовим модулем 1	47	7	10		30
Змістовий модуль 2. : Інвестиційна діяльність на ринку фінансового посередництва.					
Тема 4. Організація інвестиційного менеджменту та вибір інвестиційної політики	16	3	3		10
Тема 5. Аналіз цінних паперів як етап інвестиційного процесу	16	3	3		10
Тема 6. Формування інвестиційного портфеля та його перегляд	16	3	3		10
Тема 7. Оцінка ефективності управління інвестиційним портфелем і результати діяльності фінансових посередників	25	1	4		20
Разом за змістовим модулем 1	73	10	13		50
Усього годин	120	17	23		80

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар запитань і відповідей Роль фінансового посередництва в розвитку економіки	3
2	Семінар з виконанням практичних задач Місце фінансових посередників на ринку фінансових інвестицій	3
3	Семінар - дискусія Інституційно-правові основи діяльності фінансових посередників	4
4	Семінар запитань і відповідей Організація інвестиційного менеджменту та вибір інвестиційної політики	3
5	Семінар з виконанням практичних задач Аналіз цінних паперів як етап інвестиційного процесу	3
6	Семінар запитань і відповідей Формування інвестиційного портфеля та його перегляд	3
7	Семінар з дискусія Оцінка ефективності управління інвестиційним портфелем і результати діяльності фінансових посередників	4
Всього		23

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Добір статистичної інформації за результатами роботи фінансових посередників та складання на її підставі таблиць та графіків.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Характеристика фінансового посередництва та його суб'єктів			
Семінар - розгорнута бесіда Тема 1. Роль фінансового посередництва в розвитку економіки	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Роль фінансового посередництва в розвитку економіки. Фінансове посередництво у системі інформаційного забезпечення інвесторів. Інституційна спеціалізація фінансових посередників. Основні види небанківських фінансових інститутів. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Семінар - розгорнута бесіда Становлення й розвиток державного казначейства України
Семінар - розгорнута бесіда Тема 2. Місце фінансових посередників на ринку фінансових інвестицій	10	Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Поняття та основні етапи інвестиційного процесу. Традиційні об'єкти здійснення інвестицій фінансовими посередниками. Теоретичні основи портфельного інвестування. Оцінка ефективності управління інвестиційним портфелем. Джерела [1 -4] 1. Самотестування. 2. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар запитань і відповідей Тема 3. Інституційно-правові основи діяльності фінансових посередників	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: виникнення та еволюція інституту фінансового посередництва; договірні ощадні інститути: НПФ і компанії зі страхування життя; інвестиційні посередники: інститути спільного інвестування Джерела [1-4, 10] 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Разом змістовий модуль 1	30		
Змістовий модуль 2. Інвестиційна діяльність на ринку фінансового посередництва			
Семінар запитань і відповідей Тема 4. Організація інвестиційного менеджменту та вибір інвестиційної політики	10	Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: теоретичні основи портфельного інвестування; пасивне та активне управління інвестиційним портфелем; процес формування та управління інвестиційним портфелем; перегляд портфеля цінних паперів. Аналіз витрат і вигод Джерела [1-4, 10] 4. Самотестування. 5. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар - розгорнута бесіда Тема 5. Аналіз цінних паперів як етап інвестиційного процесу	10	Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: оцінка ефективності управління інвестиційним портфелем; результати діяльності фінансових посередників; особливості оподаткування у сфері фінансового посередництва Джерела [1-4, 16, 27] 1. Самотестування. 2. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар запитань і	10	Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої	Тестування,

відповідей Тема 6. Формування інвестиційного портфеля та його перегляд		літератури для обговорення питань: традиційні об'єкти здійснення інвестицій фінансовими посередниками; вибір цінного папера на основі фундаментального та технічного аналізу; оцінка окремих фінансових інструментів за критеріями дохідності та ризику Джерела [1-4, 10]	фронтальне та індивідуальн е опитування, понятійний диктант
Семинар запитань і відповідей Тема 7. Оцінка ефективності управління інвестиційним портфелем і результати діяльності фінансових посередників	20	Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: оцінка ефективності управління інвестиційним портфелем; результати діяльності фінансових посередників; особливості оподаткування у сфері фінансового посередництва Джерела [1-4, 10] 1. Самотестування. 2. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, проведення дискусії, заслуховуван ня та обговорюван ня повідомлень
Разом змістовий модуль 2	50		
Разом	80		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності										
	Загальні					Предметно-спеціальні					
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6
Здатність породжувати нові ідеї (креативність). Здатність генерувати ідеї, які дозволяють реалізовувати затребувані конкурентоспроможні інноваційні послуги у фінансово-кредитній сфері та страхуванні							+				
Здатність застосовувати знання на практиці. Здатність ефективно використовувати на практиці отриманні знання з дисциплін загальної та професійної підготовки								+			
Відповідальність, турбота про якість роботи, що виконується. Здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки фінансиста згідно посадових інструкцій							+				
Професійне володіння комп'ютером та інформаційними технологіями. Здатність використовуватисучасне прикладне професійне програмне забезпечення у фінансово-кредитній та страховій діяльності										+	
Культура усного професійного мовлення. Здатність оволодіти нормами мовного етикету та правилами мовленнєвої поведінки співрозмовників під час проведення телефонної розмови, перемовин, дискусій, публічних виступів, що пов'язано з професійною діяльністю фінансиста							+				
Базові загальні знання. Володіти базовими загальними знаннями з фінансів, банківської справи та страхування, що дозволяє розв'язувати прикладні і наукові завдання в цій області. Знання базових підходів, методологій інших дисциплін і здатність застосовувати їх в контексті фінансово-кредитної та страхової діяльності											
Глибокі знання та розуміння. Знання сутності і концептуальних основ розвитку форм грошей, схем та								+			

власному капіталі та вибирати оптимальні джерела його нарощування											
Розв'язання проблем. Здатність швидко та ефективно розв'язувати широке коло проблеми, які виникають під час професійної діяльності, шляхом практичного використання комунікаційних навичок, спеціалізованих знань та сучасних технологій											

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюється у випадку виставлення заліку.

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	1		7			8
Тема 2	4	5	7		5	23
Тема 3		5	6			11
Разом змістовий модуль 1	5	10	20		5	40
Змістовий модуль 2						
Тема 4	2	6	5			
Тема 5	2	6	5			
Тема 6	2	6	5			
Тема 7	4	7	5			

Разом змістовий модуль 2	10	25	20		5	60
Разом						100

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Юнацький М.О. Фінансове посередництво [Текст] : конспект лекцій / М.О. Юнацький // ДонНУЕТ. - Кривий Ріг, 20178.- 165 с.
2. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.
3. Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди) [Електронний ресурс] : Закон України від 15.03.2001 № 2299-I. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2299-14>. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.
4. Про кредитні спілки [Електронний ресурс] : Закон України від 20.12.2001 № 2908-III. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2908-14>. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.
5. Про недержавне пенсійне забезпечення [Електронний ресурс] : Закон України від 09.07.2003 № 1057-IV. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1057-15>. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.
6. Про цінні папери та фондовий ринок [Електронний ресурс] : Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3480-15>. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.
7. Юнацький М.О. Бухгалтерський контроль: проблеми організації та звітність / М.О. Юнацький // Глобальні та національні проблеми економіки. Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського. – 2016. – Вип.10. – С. 124-136
8. Юнацький М.О. Концептуальна основа формування облікової політики підприємства для цілей бухгалтерського обліку / М.О. Юнацький // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2016. – Вип. 6/2016. – С. 159-163
9. Юнацький М.О. Використання дискримінантного аналізу для оцінки ймовірності банкрутства підприємства (на прикладі ПАТ «ЦГЗК») / М.О. Юнацький // Східна Європа: економіка, бізнес та управління : [Електронний ресурс].– 2018. – Вип. 3 (14). – Режим доступу: <http://www.easterneurope-bm.in.ua/index.php/13-2018-ukr>

10. Юнацький М.О. Аналіз фінансового стану підприємства роздрібною торгівлі
») / М.О. Юнацький // Інфраструктура ринку : [Електронний ресурс]. – 2018.
– Вип. 18. – Режим доступу: <http://www.market-infr.od.ua/uk/16-2018>
11. Юнацький М.О. Огляд сучасних методів прогнозування фінансового стану підприємства / М.О. Юнацький // Ефективна економіка : [Електронний ресурс]. – 2018. – Вип. 4. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6232>
12. Юнацький М.О. Огляд фінансових і не фінансових чинників впливу діяльності ТНК на економіку / М.О. Юнацький // Економіка та суспільство : [Електронний ресурс]. – 2018. – Вип. 15. – Режим доступу: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal-14>
13. Юнацький М.О. Облікова політика казначейства щодо виконання бюджету / М.О. Юнацький // Глобальні та національні проблеми економіки : [Електронний ресурс]. – 2018. – Вип. 23. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/issue-22-2018>

Допоміжна

1. Зимовець В. В. Фінансове посередництво : навчальний посібник / В. В. Зимовець, С. П. Зубик. – К. : КНЕУ, 2004. – 288 с.
2. Маслова С. О. Ринок фінансових послуг : навчальний посібник / С. О. Маслова, О. А. Опалов. – К. : Кондор, 2006. – 192 с.
3. Хома І. Б. Ринок фінансових послуг : навчальний посібник / І. Б. Хома, І. В. Алексєєв, Л. С. Тревого, Н. І. Андрушко. – Львів : Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”, 2005. – 248 с.
4. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку подання ^ фінансової звітності" від 28.02.2000 р. №419. [Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. - Режим доступу - <http://zakonl.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>
5. Постанова Національного банку України „Про затвердження Інструкції про ј у безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті,„ від 21.01.2004 №22. [Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. - Режим доступу - <http://zakonl.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>.
6. Постанова Правління Національного банку України „Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні" від 15.12.2004 №637. [Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. - Режим доступу - <http://zakonl.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>.
7. Наказ Державного казначейства України „Про затвердження змін до деяких ј 9 нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку бюджетних установ" від 28.01.2002 №12. [Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. - Режим доступу - <http://zakonl.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державної казначейської служби України / Державна казначейська служба України. – Режим доступу : <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>
2. Податковий Кодекс України : Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Бюджетний Кодекс України : Кодекс від 08.07.2010 № 2456-VI [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Офіційний сайт Державної служби статистики / Державна служба статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України / Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>